

Regeringskansliet
Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till s.sof@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag (SOU 2020:47)

Ert diarienummer S2020/06592

Förvaltningsrätten tillstyrker i huvudsak utredningens förslag och har, utifrån de aspekter som domstolen har att ta hänsyn till, följande synpunkter.

Ej verkställda beslut och domar (10.3)

Förvaltningsrätten har inga synpunkter på övervägandena eller förslagen i denna del. Erfarenhetsmässigt handlar det om få mål för förvaltningsdomstolarna. Förvaltningsrätten anser dock att eventuella ändringar i dessa bestämmelser bör göras i ett sammanhang med motsvarande bestämmelser i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

En ny lag om socialtjänstdataregister (15)

Förvaltningsrätten bedömer att lagen möter de behov av relevanta analyser, statistik och forskning som socialtjänsten har för att bedriva en verksamhet förenlig med kravet på vetenskap och beprövad erfarenhet och tillstyrker förslaget.

Det kan dock noteras att socialnämndens uppgiftsskyldighet utökas väsentligt när man övergår till personnummerbaserad statistik som huvudregel, när fler personuppgifter samlas in och när lagen ges generell tillämpning på hela socialtjänstens område och verksamhet inom LSS.

En delad biståndsbestämmelse (16.4.1.)

Förvaltningsrätten tillstyrker förslaget att dela upp biståndsbestämmelserna i ekonomiskt bistånd och bistånd för livsföringen. Det har inte ingått i utredningens uppdrag att se över de delar i socialtjänstlagen som avser ekonomiskt bistånd och därtill kopplat regelverk. Förvaltningsrätten vill därför framhålla att en ingående översyn av dessa regler hade varit lämplig i samband med införandet av en ny socialtjänstlag.

Ett mer ändamålsenligt begrepp än skälig levnadsnivå (16.4.2)

Förvaltningsrätten anser att begreppet *skäliga levnadsförhållanden* bättre beskriver den helhetsbedömning som i dag görs inom ramen för begreppet *skälig levnadsnivå* och har inga synpunkter på att det begreppet införs i bestämmelsen om bistånd för livsföringen.

Förvaltningsrätten är dock tveksamt inställd till förslaget att dessa begrepp ska användas parallellt i bestämmelserna om bistånd. Det är fråga om snarlika och mycket vaga begrepp, som kommer att fylla samma funktion i respektive bestämmelse. Och det kommer vara samma aspekter som ska sammanvägas inom ramen för båda begreppen. Att *levnadsförhållanden* används istället för *levnadsnivå* förändrar eller preciserar inte nämnvärt innebörden av rekvisiten och är inte till större hjälp i den bedömning som behöver göras i den praktiska rättstillämpningen. Enligt förvaltningsrätten är det därför lämpligare att använda ett och samma begrepp i bestämmelserna om bistånd, och helt ersätta begreppet *skälig levnadsnivå* med *skäliga levnadsförhållanden*.

Insatser utan behovsprövning (17)

Förvaltningsrätten anser att det är positivt att det införs lagliga möjligheter för kommuner att erbjuda insatser utan föregående behovsprövning och instämmer i utredningens bedömning att en utövares prövning om en person uppfyller villkoren för att ta del av en sådan insats som utgångspunkt inte innebär myndighetsutövning.

Ändring av gynnande förvaltningsbeslut (23.1.5)

Förvaltningsrätten välkomnar förslaget att det ska införas en bestämmelse som ger socialnämnden möjlighet att ändra ett beslut om fortlöpande bistånd vid väsentligt ändrade förhållanden och vill framföra att en motsvarande bestämmelse också bör föras in i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Övergångsbestämmelserna (26.2)

Den rättsregel om ändring av beslut om fortlöpande bistånd som föreslås är en kodifiering av den praxis som gällde på området fram tills införandet av den nya förvaltningslagen. Det är således fråga om en återgång till ett tidigare etablerat rättsläge. Enligt förvaltningsrätten finns det därför skäl överväga att låta den föreslagna 14 kap. 9 § vara tillämplig även för beslut som fattats före ikraftträdandet.

Detta remissyttrande har beslutats av chefsrådmannen Fredrik Löndahl. I handläggningen har även rådmannen Ingela Hofvander, avdelningskanslichefen Maria Engleson och administrativa fiskalen Emil Alfredsson (föredragande) deltagit.

Fredrik Löndahl

Emil Alfredsson